

Hvad er ordblindhed?

I 1981 udkom børnefilmen *Gummi Tarzan*, hvor hovedpersonen oplever, at bogstaver hopper rundt på siden (IMDB, 2025). Sådanne karikerede fremstillinger har bidraget til en vedvarende misforståelse af, hvad ordblindhed er, og hvordan mennesker med ordblindhed oplever skrift. Mange tror fejlagtigt, at ordblindhed skyldes synsproblemer, men forskning har vist, at vanskelighederne udspringer af hjernens behandling af skrift og lyd – ikke af øjets funktion.

Dansk og international forskning har fastslået, at ordblindhed er en medfødt, neurobiologisk udfordring. Den opstår, fordi hjernen har svært ved at koble bogstaver og lyd, ikke fordi bogstaverne "flytter sig" eller er slørede. Dette betyder, at ordblindhed ikke handler om at "se forkert", men om en specifik vanskelighed i hjernens sprogforarbejdning. Hjernescanninger viser, at ordblindes hjerneaktivitet i sproglige områder adskiller sig fra ikke-ordblindes (Kimball, 2025). Undersøgelser har yderligere påvist, at disse forskelle er medfødte og ikke et resultat af manglende læsetræning eller dårlige undervisningsmetoder. Netop derfor er det afgørende, at tiltag målrettes de reelle årsager frem for at forsøge at korrigere en synsvanskelighed, der ikke eksisterer (Lyon, 1995).

Professor Carsten Elbro fra Københavns Universitet forklarer det således:

"Dysleksi skyldes hverken dårlig begavelse, synsvanskeligheder eller problemer med at kende forskel på venstre og højre. Der er ikke dokumenteret virkning af særlige træningsprogrammer for syn, samsyn eller hukommelse, selv om de sælges over hele landet." (Elbro, 2023)

Denne forståelse er bredt anerkendt i forskningen og understøttes af Børne- og Undervisningsministeriets officielle platform, EMU:

"Definitionen beskriver, at ordblindhed har et neurobiologisk grundlag. Det vil sige, at ordblindhed har et biologisk grundlag i hjernens funktion." (Jandorf et al., 2025)

Ordblindhed kan derfor ikke korrigeres med synshjælpemidler eller motoriske øvelser (Jandorf et al., 2025). På baggrund af den eksisterende viden fastholder Ordblindforeningen Danmark, at effektive tiltag bør fokusere på fonologisk træning, teknologiske hjælpemidler og tilpasset undervisning. En forskningsbaseret tilgang er afgørende for at sikre, at ordblinde får den rette støtte og de nødvendige redskaber til at udvikle deres skriftsproglige kompetencer. Det er derfor essentielt, at undervisere, forældre og beslutningstagere baserer deres indsats på opdateret viden frem for

forældede myter om synstræning eller motorisk træning som løsninger på ordblindhed. En mere nuanceret forståelse af ordblindhed vil kunne bidrage til bedre undervisningstilgange og en mere målrettet støtte til dem, der har behov for det.

Ordblindeforeningen Danmark arbejder aktivt for at sikre en vidensbaseret tilgang til ordblindhed, hvor indsatsen bygger på den nyeste forskning og officielle anbefalinger.

Referencer

- American Brain Foundation. (2025). What Is Dyslexia? *Brain Disease*. Hentet fra <https://www.americanbrainfoundation.org/diseases/dyslexia/>
- Elbro, C. (1998). Når historien hele tiden går i stå.
- Elbro, C. (27. februar 2023). Dysleksi.
- Ellison, P., Jones, C., Sparks, S. A., Murphy, P. N., Page, R. M., Carneige, E., & Marchant, D. C. (18. Januar 2020). The effect of stroboscopic visual training on eye–hand coordination. *Sport Science for health*, s. 401-410. Hentet fra <https://link.springer.com/article/10.1007/s11332-019-00615-4>
- Floch, A. L., & Ropans, G. (Oktober 2017). Left-right asymmetry of the Maxwell spot centroids in adults without and with dyslexia. *The Royal Society Publishing*. <https://doi.org/doi.org/10.1098/rspb.2017.1380>
- Floch, A. L., Henriat, S., Fourage, R., & Ropars, G. (2004). Postural instability in a young dyslexic adult improved by.
- Jandorf, B. D., Thomsen, I. T., & Nobelius, T. (24. februar 2025). Definition af ordblindhed.
- Kimball, M. (2025). How Dyslexia Affects The Brain. *Dyslexia Reading Connection*. Hentet fra <https://dyslexiareadingconnection.com/resource/how-dyslexia-affects-the-brain/>
- Københavns Universitet. (2025). *Om ordblindhed*. Hentet fra https://laes.hum.ku.dk/om_ordblindhed/
- Lauritzen, H.-C. (02. marts 2025). *tv2nord.dk*. Hentet fra Det er ikke en kur mod ordblindhed, men ny brille kan formentlig hjælpe en del af de ordblinde med at holde bogstaver og ord i ro: <https://www.tv2nord.dk/jammerbugt/laesebrille-skaber-rorende-resultater>
- Lyon, R. (1995). *Annals Of Dyslexia*.
- McDonough, M. (December 2023). Dyslexia and the Developing Brain. *Harvard Medicine*. Hentet fra <https://magazine.hms.harvard.edu/articles/dyslexia-and-developing-brain>

Siegel, L., & Ryan, E. B. (1989). The development of working memory in normally achieving and subtypes of learning disabled children. *APA PsychInfo*, s. 973-980.

<https://doi.org/doi.org/10.2307/1131037>

Social- og sundhedsstyrelsen. (2025). *hmi-basen.dk*. Hentet fra Hjælpemiddelbasen:

<https://hmi-basen.dk/>

Vellutino, F. R., Fletcher, J. M., Snowling, M. J., & Scanlon, D. M. (u.d.). *Specific reading disability (dyslexia): what have we learned in the past four decades?*

<https://doi.org/10.1046/j.0021-9630.2003.00305.x>